

ÅRSPLAN FOR

SAGVÅG BARNEHAGE

Avdeling Nysæter

2024 - 2025

Visjon: ***Saman om den gode barndomen***

Innhald

<i>Forord</i>	3
<i>Visjon - Saman om den gode barndomen</i>	4
<i>Presentasjon av barnehagen</i>	4
<i>Lokale satsingar</i>	5
<i>Årstema i barnehagen:</i>	6
<i>KAP 1 Omsorg</i>	7
<i>KAP 2 Danning</i>	8
<i>KAP 3 Leik</i>	9
<i>KAP 4 Læring</i>	11
<i>KAP 5 Venskap og fellesskap</i>	12
<i>KAP 6 Kommunikasjon og språk</i>	12
<i>KAP 7 Barn sin medverknad</i>	13
<i>KAP 8 Samarbeid mellom heimen og barnehagen</i>	13
<i>KAP 9 Overgangar</i>	14
9.1 Når barnet begynner i barnehagen	14
9.2 Overgangar i barnehagen.....	14
9.3 Overgangen mellom barnehage og skule.....	14
<i>KAP 10 Barnehagen som pedagogisk verksemد</i>	15
10.1 Planlegging.....	15
10.2 Vurdering	15
10.3 Dokumentasjon.....	16
10.4 Tilrettelegging av det allmennped. tilbodet for barn som treng ekstra støtte	16
<i>KAP 11 Arbeidsmåtane til barnehagen</i>	16
11.1 Progresjon.....	16
11.2 Digital praksis.....	17

Forord

Årsplanane til Stord kommune sine barnehagar vert skrivne ut frå krav i Rammeplan for barnehagar og kommunal satsing .

Styraren er gitt det daglege ansvaret i barnehagen. Dette gjeld det pedagogiske, personalmessige og administrative. Styrar skal sørge for at barnehagen sitt pedagogiske arbeid er i tråd med barnehagelova og rammeplan.

Pedagogisk leiar har ansvaret for å setje i verk og leie det pedagogiske arbeidet i tråd med godt fagleg skjønn.

Årsplanen er eit offentleg dokument og har følgjande funksjonar:

Arbeidsreiskap for barnehagen sitt personale for å styra

Utgangspunkt for føresette til å påverka innhaldet i barnehagen.

Grunnlag for kommunen sitt tilsyn med barnehagen.

Informasjon om barnehagen sitt pedagogiske arbeid til eigar, politikarar, kommune, barnehagen sine samarbeidspartar, med meir.

Barnehagen si årsplan har eit tidsperspektiv på 1 år og han følgjer barnehageåret.

Årsplanen vert utarbeida i samarbeid med barnehagen sitt personale, barn og føresette, og er grunnlag for samarbeid gjennom året.

Årsplanen skal innehalda informasjon om korleis barnehagen skal fremja barn si allsidige utvikling gjennom omsorg, danning, leik og læring i nært samarbeid og forståing med barna sin heim. Planen beskriv mål og satsingsområde og gjev informasjon om korleis dei vert følgt opp, dokumentert og vurdert.

STORD KOMMUNE
ved barnehageleiinga

Visjon - Saman om den gode barndomen

Barn som går i vår barnehage skal oppleva at dei tilsette anerkjenner og vernar om eigenverdien til barndomen. Me skal bidra til at barna får ein god barndom som er prega av trivsel og leik i eit inkluderande barnehagemiljø. Barna skal gjennom medverknad få påverke sin eigen kvardag.

Visjonen for oppvekst, utdanning og kultur i Stord er «Alle me(d)- heile vegen». Me skal leggja til rette for inkludering for alle barn – frå barnehage til vidaregående opplæring.

Presentasjon av barnehagen

Sagvåg barnehage avdeling Nysæter er ein liten kommunal barnehage sentralt plassert i Sagvåg/Litlabø området. Me har kort veg til både skog, vatn, fjell, sjø og Sagvåg sentrum. Me held til i Kyrkjevegen 21 i lyse lokalar i underetasjen til kyrkja. Me har Nysæter ungdomskule og Solid sitt idrettsanlegg som nærmeste naboar.

Me er ein liten og trygg barnehage der alle barn og tilsette kjenner kvarandre. Dette året er det 32 barn som er fordelt i grupper etter alder. Me har delt barna inn i tre grupper, ei gruppe med 1-åringar på småbarnsavdeling og to grupper på stor avdeling i alderen 2-6 år.

Vårt fokus er å bygge trygge relasjoner, og eit godt samarbeid med føresette. Barna skal få høve til leik og utvikling i eit trygt og inkluderande fellesskap og få utfordringar tilpassa eigne behov og eiga utvikling.

Fysisk utforming:

Kvar barnegruppe har eigne avdelingar med tilhøyrande grupperom. Barna har i løpet av dagen moglegheit til å leike på tvers av avdelingar, men òg rom for å trekke seg tilbake på eiga avdeling for leik og pedagogisk opplegg.

Uteområdet vårt er variert, og er delt inn i tre områder. Leikeplassen kan me dele fysisk i to. På denne måten har me moglegheit til å skjerme leiken til dei aller minste, slik at dei får leike, utforska og utvikle seg i rolege og trygge omgjevnader. I direkte tilknyting til leikeplassen kan barna nyte eit større inngjerda skogsområde som me kallar «Haugen» Barna får tilgang til skogen med trer og berg til å klatre i, og me kjem tett på det som rører seg i naturen. I tillegg til dette har me Nysæter ungdomskule som nærmeste nabo der me nyttar turnhall, symjehall og bibliotek.

Dei tilsette:

Dei tilsette bestar av styrar, 3 pedagogisk leiarar, 1 barnehagelærar, 3 fagarbeidrarar og 1 lærling. Me har like mange menn og kvinner i vår barnehage, og me er oppteken av kompetanse og utvikling. Dei tilsette hos oss er barnehagelærarar og barn- og ungdomsarbeidrarar med høg kompetanse og lang erfaring. Me har fokus på kompetanseheving blant alle tilsette.

Tradisjonar som me er ekstra stolt av:

Forut – solidaritetsprosjekt; barn hjelper barn
Karneval – kostymar og instrument laga av gjenbruksmaterialar
Fem-på-topp – fjellturar for dei som skal byrje på skulen
Miljø og berekraftig utvikling – barnehagen er miljøfyrårnsertifisert

Lokale satsingar

Trygt og godt psykososialt barnehagemiljø, med systematisk arbeid som sikrar førebygging, tidleg innsats og tiltak der det er naudsynt etter barnehagelova kapittel 8.

Trygghetsirkelen -COS (Circle of Security)

Trygghetssirkelen er ein modell om å ivareta barna sine behov. Den illustrerer korleis barnet har ulike behov i ulike fasar, og kva rolle omsorgspersonen har for barnet.

Foreldre/forsette vil som regel alltid vere barnet sine primære omsorgspersonar, men barnehagepersonalet kjem på ein god andreplass i barna sitt liv. Personalet i barnehagen er difor barnet sine sekundære omsorgspersonar.

Trygge relasjoner viser seg å ha stor innverknad på barna si psykiske helse, og legg grunnlaget for videre emosjonell, sosial og kognitiv utvikling. For at dei vaksne i barnehagen skal kunne etablere trygg tilknyting til barna, er dei avhengig av å kunne forstå barnet innanifrå (Brantzæg, Torsteinson, Øiestad, 2015).

Ein tenkjer at barnet har to grunnleggande behov:

- Behov for beskyttelse og omsorg, tilknytning
- Behov for å undersøkje og meistre verden, utforskning

Me jobbar ut i frå prinsippa om at den vaksne skal vere større, sterkare, klokare og god. Ut ifrå dette prinsippet skal vere ei trygg hamn for barna, samtidig som me skal støtte barna i å meistre verden.

Heile personalet skal auke kunnskapen om trygghetssirkelen på planleggingsdagar og kurskveldar dette året.

Barnehagen som ein lærande organisasjon:

Me nyttar aksjonsforskning som metode for å jobbe med kompetanseheving hjå alle tilsette. Med utgangspunkt i eit tema, samlar me inn data via observasjonar, kartlegging og samtalar med barn. Funna vert analysert og gjennom refleksjon og drøfting lagar me tiltak som me prøver ut på avdelingane. Resultatet legg grunnlag for nytt fokus, nye innsamlingar og nye tiltak osv. Me nyttar teori frå UDIR sine kompetansepakkar; *Språkløyper*. På denne måten koplar me teori med praksis, og målet er å auke kvaliteten på arbeidet vårt.

Årstema og mål:

Årstema: Språk og inkludering med fokus på leik og lesing.

Godt språkarbeid i barnehagen er viktig for barna si deltaking i leik og utvikling av vennskap. Språk er ein viktig føresetnad for kommunikasjon, læring og for å skape eit godt grunnlag for lesing og skriving seinare i livet. Dei vaksne i barnehagen skal bruke språket aktivt og vere gode språkmodellar for barna.

Barna skal oppleve fellesskap i eit inkluderande leikmiljø der me sikrar at alle får ta del i det sosiale i barnegruppa og vere med å medverke. For at barna skal oppleve at dei hører til må dei kjenne seg anerkjent, respektert, støtta og inkludert i leik og samspel med andre barn og vaksne. Dei vaksne skal vere med å støtte og rettleie barna i leiken.

For at alle barn skal bli best mogleg rusta til å bli inkludert i leiken er det viktig at barna har eit felles referansegrunnlag som inspirasjon til leik. Me vaksne skal skape felles leikreferansar gjennom bøker og forteljing som me seinare kan nytte til å tilrettelegge leikmiljøet til barna. Me har fokus på barna sin medverknad ved å velje bøker etter barna sine interesse. Gjennom eit godt språkarbeid der barna blir engasjerte får dei trening i å sjølv å fortelje og auke sin forteljarkompetanse. Dei vil lære nye ord og omgrep. På denne måten vil me stimulere til utvikling av leiken og språket til barna samt fremje inkludering.

MÅL:	Vurderingsriteria:
Mål for barna: <ul style="list-style-type: none"> - Auke leselyst som fremjar trivsel og relasjonar, og styrke barna sin forteljarkompetanse - Barna skal bli inspirert av bøker/fortellinger og bruke det i leiken	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Me ser element frå bøker/forteljingar i barna sin leik</i> - <i>Barna møter og brukar nye ord og omgrep gjennom lesing og i leiken</i>
Mål for dei tilsette: <ul style="list-style-type: none"> - Å auke kunnskapen til dei tilsette om barns språkutvikling gjennom leseaktivitetar. - Dei vaksne skal skape felles leikreferansar gjennom bøker og forteljing.	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Dei vaksne har gjennomført kompetansepakken Språkløype</i> - <i>Dei vaksne les/fortel både i planlagde og spontane situasjonar</i>

KAP 1 Omsorg

«Omsorg er ein føresetnad for at barn skal vere trygge og trivast, og for at dei skal utvikle empati og nestekjærleik.» (Rammeplan for barnehagen, 2017)

For tilsette i Stord kommune sine barnehagar handlar omsorg om å møta kvart einskild barn med nærliek og samspel. I barnehagen skal barnet oppleve at det er verdifullt og at personalet bryr seg om det. Å gi barnet moglegheit til å ta i mot og å gi omsorg er eit av grunnlag for utvikling av sosial kompetanse. Det er og eit viktig bidrag i eit livslangt læringsperspektiv.

MÅL Ønska resultat	TILTAK Konkret tiltak for å nå målet	KJENNETEIKN Kva er til stades når
Barn som trivst, er trygge og opplever tilhørsle i barnehagen	Me møter barna med varme, er tydelege og grensesettande COS – tryggleiksirkelen; auke kompetanse hos tilsette og foreldre	Barna viser omsorg for kvarandre Barna veit korleis dei skal utvikla venskap Barna har venner i barnehagen
Tilsette skal bli ein sekundær tryggleiksperson for barnet	Me justerer seg etter barnet og tek barnet sitt perspektiv Me viser interesse for det barnet gjer Me rosar og anerkjenner det barnet meistrar Me observerer og verdset barna sine omsorgshandlingar	Barna gler seg til å koma i barnehagen

Progresjon:

ALDER	MÅL	TILTAK	KRITERIUM
Småbarn	Barn skal oppleva tryggleik, tilhørsle og trivsel i barnehagen Barn skal få dekke sine behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og kvile Barn skal bli møtt av vaksne som er lydhørt for deira uttrykk, og som møter deira behov for omsorg med sensitivitet	Plan for (foreldreakтив) tilvenning i barnehagen Kontaktperson ved oppstart og gjennom første tida i barnehagen Varme og anerkjennande vaksne som er til stades for barna Vaksne som aktivt nyttar språk for å sette ord på barna sine erfaringar og med det gje barnet støtte til å utvikle forståing for eigne og andre sine følelsar og erfaringar Det leggast til rette for at barn kan kvile og trekke seg tilbake ved behov	Barna opplever å bli gitt tid til å tryggast Barn som syner tryggleik til dei vaksne i barnehagen ved at dei søker trøyst, rettleiing og kommunikasjon blant anna i møte med nye opplevingar Barn som syner trivsel og tryggleik gjennom å utforske leike- og læringsmiljøet i sam-handling med andre barn og vaksne

	Barn skal bli møtt med openheit, varme og interesse		
Storbarn	<p>Barna skal bli oppmuntra til å vise omsorg for andre og til sjølv å kunne ta imot omsorg</p> <p>Barna skal utvikle tillit til seg sjølv og andre</p>	<p>Vaksne som støttar og vegleiar barnet i barnet sine ulike uttrykk av og oppleving av følelsar</p> <p>Varme, tydelege og grensesettande vaksne som saman med barna anerkjenner følelsar og justerer handlingar ved behov</p> <p>Vaksne som rollemodellar for inkludering</p>	<p>Barna syner evne til å trøyste og hjelpe andre barn, og vaksne, i ulike situasjoner</p> <p>Barn som utviklar evna til å justere sine handlingar i samband med følelsar</p> <p>Barn som inkluderer andre i leik</p> <p>Alle barn opplever vennskap i barnehagen</p>

KAP 2 Danning

«Barnehagen skal oppmuntre barna til å vere prøvande til og nysgjerrige på omverda og bidra til å legge grunnlaget for modig, sjølvstendig og ansvarleg deltaking i demokratiske fellesskap.»

Danning er normer, verdiar og haldningar me har og handlingar me gjer. Danning er ein kontinuerleg prosess som går føre seg i samspel mellom menneske. Barnehagen skal fremje samhald og solidaritet samstundes som individuelle uttrykk og haldningar skal verdsetjast og følgjast opp.

MÅL	TILTAK	KRITERIUM
Barn som utviklar seg til sjølvstendige og ansvarlege deltakarar i eit demokratisk fellesskap	<p>Me skal legge til rette for at barna får meiningsfylte opplevingar</p> <p>Me støttar barna si identitetsutvikling og positiv sjølvforståing</p> <p>Me fremjar mangfold og ulikskap</p>	<p>Barna deltek aktivt i aktivitetar og opplegg fremjar eigne meininger og interesser</p> <p>Barna viser evne til kritisk tenking</p> <p>Barna viser forståing for felles verdiar og normer</p>

Progresjon:

ALDER	MÅL	TILTAK	KRITERIUM
Småbarn	<p>Barna skal oppleva tilhørsle til samfunnet, naturen og kulturen</p> <p>Barna skal oppleva livsmeistring</p>	<p>Vaksne som er varme og grensesetjande i møte med barna</p> <p>Vaksne som fremjar mangfold og ulikskapar</p> <p>Vaksne som støtte barna si identitetsutvikling og positive sjølvforståing</p>	<p>Eit autoritatativt barnehageklima, der barna møter varme og grensesetjande vaksne</p> <p>Barn som utviklar ei sunn og god sjølvregulering</p> <p>Barn som gjennom meiningsfulle opplevingar</p>

	Barna skal kunna setje grenser for seg sjølv, og samstundes ta omsyn til menneska rundt seg Barna skal få ei større forståing for seg sjølv og verda rundt dei	Vaksne som legg til rette for at barna får trena på sosial kompetanse i relasjon med andre Vaksne som utfordrar barna sin tenking og invitera dei inn i etiske samtalar FORUT, barn hjelper barn	brukar heile seg i utforskinga av nye ting, i leiken og læringa Barn som tileignar seg sosial kompetanse i relasjon med andre
Storbarn	Barna skal oppleva tilhørsle til samfunnet, naturen og kulturen Barna skal oppleva livsmeistring Barna skal kunna setje grenser for seg sjølv, og samstundes ta omsyn til menneska rundt seg Barna skal få ei større forståing for seg sjølv og verda rundt dei	Vaksne som er varme og grensesetjande i møte med barna Vaksne som fremjar mangfold og ulikskapar Vaksne som støtte barna si identitetsutvikling og positive sjølvforståing Vaksne som legg til rette for at barna får trena på sosial kompetanse i relasjon med andre Vaksne som utfordrar barna sin tenking og invitera dei inn i etiske samtalar	Eit autoritativt barnehageklima, der barna møter varme og grensesetjande vaksne Barn som utviklar ei sunn og god sjølvregulering Barn som gjennom meiningsfulle opplevelingar brukar heile seg i utforskinga av nye ting, i leiken og læringa Barn som tileignar seg sosial kompetanse i relasjon med andre

KAP 3 Leik

«Leiken skal ha ein sentral plass i barnehagen, og eigenverdien til leiken skal anerkjennast.»

Barnehagen skal gje barn høve til leik, livsutfaldning og meiningsfylte opplevelingar og aktivitetar. Leiken skal ha ein framtredande plass i barnehagen og er ei grunnleggjande læringsform som barn uttrykkjer seg gjennom. Leik er både spontan og tilrettelagt. Leik legg grunnlag for sosiale ferdigheitar, venskap, språkutvikling og læring. Gjennom leik vert barn kjend med seg sjølv og oppdagar verda.

MÅL	TILTAK	KRITERIUM
Barn som opplever glede, humor, spenning og engasjement gjennom leik, åleine og saman med andre	Me organiserer rom, tid og leikemateriale i tråd med barna sine interesser og behov Me er varme, tydelege og grensesettande, og deltek i barna sin leik Me tek initiativ til leik og bidreg aktivt til eit inkluderande leikemiljø	Barna har leikekompetanse og deltek i leik med andre Barna viser humor, glede og engasjement når dei er i leik med andre Barna inkluderer andre i leiken Barna er delt i mindre grupper

	Me legg til rette for at gjennom lesing og forteljing skal barna få felles referansegrunnlag i leiken	Barna får felles leiketema frå bøker og forteljingar
--	---	--

Progresjon:

ALDER	MÅL	TILTAK	KRITERIUM
Småbarn	<p>Barna skal utvikle god sosial kompetanse gjennom leik og samspel med andre barn</p> <p>Barna skal oppleve glede og humor gjennom leik</p> <p>Barna skal ha mogleik til å utvikle vennskap gjennom leik</p>	<p>Personalet gir barna god tid til å leike</p> <p>Personalet er merksam, inspirerande og aktivt deltagande i barna sin leik</p> <p>Personalet tilpassar leiken og leikemateriale til barna sin alder og modning</p> <p>Deler barna i mindre leikegrupper</p>	<p>Personale som er aktivt tilstades i leiken med barna</p> <p>Personalet observerer, støtter og rettleiar barna i leiken</p> <p>Personale som aktivt bidreg til at alle barn kjem inn i leiken</p> <p>Personale som stoppar alle former for mobbing og krenkingar</p>
Storbarn	<p>Alle barn skal ha nokon å leike med</p> <p>Barna skal få utvikle leikekompetansen sin</p> <p>Barna skal få erfaring med å forholda seg til reglar og leikekameratar</p> <p>Barna skal i leik og samvær med andre barn utvikle eit godt sosialt samspele</p>	<p>Personalet fremjar eit inkluderande miljø der alle barn kan delta og erfare glede i leiken</p> <p>Organisere rom, tid og leikemateriale for å inspirere til ulike typer leik</p> <p>Personalet gjev barna felles erfaringar og opplevingar som stimulerer til leik</p> <p>Deler barna i mindre leikegrupper</p>	<p>Alle barn er aktivt med i leiken</p> <p>Barna viser glede og engasjement i leiken</p> <p>Deltakande vaksne som gjev impulsar til leiken</p> <p>Personale som aktivt bidreg til at alle barn kjem inn i leiken</p> <p>Personalet som stoppar alle former for mobbing og krenkingar</p>

KAP 4 Læring

«Nysgjerrigkeit, kreativitet, og vitelyst skal anerkjennast, stimulerast og leggjast til grunn for læringsprosessane. Barna skal få undersøkje, oppdage, og forstå samanhengar, utvideperspektiv og få ny innsikt.»

Barn lærer gjennom alt dei opplever og erfarer. Og eit godt samspel mellom barn og vaksne og barn/barn er sjølve fundamentet for læring. I barnehagen skal barna oppleve eit stimulerande miljø som støttar opp om lysta til å leike, utforske, lære og meistre.

MÅL	TILTAK	KRITERIUM
Barn med leike- og lærelust	Me legg til rette for at barna får bidra i eiga og andre si læring	Barna utforskar og brukar lærings- og leikemiljøet
Barn som har positiv sjølvkjensle og tru på eiga meistring	Me anerkjenner barna sine initiativ, kreativitet og evner i formelle og uformelle læringssituasjonar Me har eit fysisk lærings- og leikemiljø som inviterer til utforsking, læring og meistring	Barna er kreative og tek initiativ i leik og eige læring Barna reflekterer og syner interesse for tema

Progresjon:

ALDER	MÅL	TILTAK	KRITERIUM
Småbarn	Barna skal møte eit mangfold av aktivitetar som stimulera til gode felles opplevingar som igjen gir kompetanse innan samspel og leik	Vaksne skal leggje til rette for ein meiningsfull kvardag Vaksne skal leggje til rette for at barna får møta utfordringar tilpassa alder, modning og interesser Vaksne skal legga til rette for at barna får utvikla god sosial kompetanse	Barn som er trygge i leik og samspelsituasjonar Barn som syner interesse for leik og aktivitetar på gruppa Barn som utviklar god sosial kompetanse
Storbarn	Barna skal få utfordringar med utgangs-punkt i deira interesser, kunnskap og dugleikar Barna skal læra å bli sjølvstendige ut ifrå eigne føresetnadalar og moglegheiter	Vaksne skal leggje til rette for at barna kan få bruke heile seg i læringsprosessen Vaksne skal legge til rette for prosjektarbeid som tek utgangspunkt i barna sine interesser	Barn som utforskar og bruker lærings- og leikemiljøet Barn som tek initiativ i leik og eiga læring Barn som reflekterer og syner interesse for tema

KAP 5 Venskap og fellesskap

«Sosial kompetanse er ein føresetnad for å fungera godt saman med andre og omfattar ferdigheiter, kunnskapar og haldningar som blir utvikla gjennom sosialt samspele.»

I barnehagen skal alle barn kunne erfara å vera viktige for fellesskapet, og vera i positivt samspele med andre barn og vaksne. Barnehagen skal aktivt legga til rette for venskap.

MÅL	TILTAK	KRITERIUM
Barn som opplever at dei er ein viktig del av fellesskapet	Autoritativt klima Me støttar barna sine initiativ til samspele og deltaking i fellesskapet	Barna har evne til å oppretta og halda på venskap Barna deltek i det sosiale fellesskapet
Eit barnehagemiljø fritt for krenking og mobbing	Me legg til rette for arenaer der barna opplever samhandling og deltaking i fellesskapet	Barna syner empati for kvarandre Barn som hjelper kvarandre

KAP 6 Kommunikasjon og språk

«Barnehagen skal vera bevisst på at kommunikasjon og språk påverkar og blir påverka av alle sider ved barnet si utvikling.»

Kommunikasjon og språk påverkar og blir påverka av alle sider ved barn si utvikling. Gjennom dialog og samspele skal barna støttast i å kommunisera, medverka, lytta, forstå og skapa mening.

MÅL	TILTAK	KRITERIUM
Barn som kommuniserer og lyttar til kvarande	Me nyttar dialog i samspele med barna Me gjev barna positive og varierte erfaringar med bruk av språk Me legg til rette for aktivitetar som fremjar kommunikasjon og heilskapleg språkutvikling Me brukar observasjon for å fange opp barn som har ulike former for kommunikasjons-vanskar Me nyttar TRAS-skjema for å kartlegge barna si språkutvikling frå dei er 2 år	Barna nyttar språket for å uttrykkje meningar, tankar og følelsar Barna har eit vokabular som er i tråd med den kognitive utviklinga deira

KAP 7 Barn sin medverknad

«Barnehagen skal sikre barna sin rett til medverknad ved å leggje til rette for og oppmuntre til at barna kan få gi uttrykk for kva dei synest om den daglege verksemda i barnehagen.»

Barn har rett til å få uttrykkje seg, og få delta i planlegging av det daglege livet i barnehagen. FN sin barnekonvensjon vektlegg at barn har rett til å seia meining si i alt som vedgår dei. Korleis og kor mykje medverknad vil vera avhengig av barnet sin alder og modning.

MÅL	TILTAK	KRITERIUM
Barn som vert møtt med respekt og vert anerkjent for synspunkt og kjensler	Varme og tydelege vaksne Me ser, hører og tek barn sine innspel og uttrykk på alvor Barnesamtale med 4-5 åringane Me legg til rette for at barna kan medverke, ut frå alder og modning	Barna si medverknad syner att i planar, dokumentasjon og vurdering Barna deltek i planlegging, dokumentasjon og vurdering av innhaldet i barnehagekvardagen i tråd med modning

KAP 8 Samarbeid mellom heimen og barnehagen

«Barnehagen skal i samarbeid og forståing med heimen vareta barnas behov for omsorg og leik og fremje læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.»

Slik gjer me:

- Leggja grunnlag for respekt, lojalitet og toleranse.
- Ha ein god og tydeleg dialog med føresette om det som er viktig for barnet.
- Ha tid til den daglege kontakten ved bringe og hentesituasjonen slik at den vert eit viktig bindeledd mellom barn, foreldre og personalet.
- Vera nettverksskapande ved å arrangera foreldresamkommer gjennom året
- Vera tydelege i høve våre forventningar til foreldresamarbeid.
- Foreldremøte to gonger i året.
- Foreldresamtaler to gonger i året
- BTI- Betre tverrfagleg innsats: Stord kommune har fokus på medverknad og samarbeid med føresette i arbeidet med barn og unge. Betre Tverrfagleg Innsats, ein tverrfagleg samhandlingsmodell, sikrar openheit, oppfølging, løysing og dokumentasjon rundt dette arbeidet.

For og sikra samarbeidet med heimen skal barnehagen ha eit foreldreråd og eit samarbeidsutval.

KAP 9 Overgangar

Gjennom barna sitt opphold i barnehagen vil dei møte på ulike overgangar. Barnehagen har ansvar for å legge til rette for og ha planar for desse.

9.1 Når barnet begynner i barnehagen

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldra leggje til rette for at barnet kan få ein trygg og god start i barnehagen. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tida, slik at barnet kan oppleve tilhøyrsle og føle at det er trygt å leike, utforske og lære.»

Slik gjer me det:

- Foreldremøte for nye yngste barna om våren før dei byrjar.
- Barnehagen sender ut informasjon til foreldre, og inviterer barn og foreldre inn til besøksdag i barnehagen før barnet byrjar.
- Pedagog som skal ha ansvar for barnet tek kontakt med foreldre og avtaler oppstartstidspunkt for barnet i barnehagen.
- Dei første dagane barnet er i barnehagen er det tett dialog mellom pedagogen og foreldre om kor lange dagar og kor mange dagar foreldra skal vera med barnet i barnehagen.
- Personalet skal alltid lytta til foreldre når det gjeld barnet deira. Foreldra er ekspertane på sitt eige barn.
- Forelder som treng rettleiing i høve tilvenning i barnehagen, får dette av pedagogen som har ansvaret for barnet deira.
- Tilbod om startsamtale ein av dei første dagane i barnehagen

9.2 Overgangar i barnehagen

«Personaellet skal sørge for at barnet og foreldra får tid og rom til å bli kjende med andre barn og anna personale når eit barn byter barnegruppe.»

Slik gjer me det:

- Våren før barna skal over i ny gruppe vert dette teke opp og samtala om i barnegruppa.
- Dersom eit barn av ymse grunnar byter gruppe i løpet av året, vert dette gjort i tett dialog med foreldre. Det føl ein trygg og kjent vaksne med barnet i overgangen til barnet er trygg i den nye gruppa.
- Når barna byter grupper får dei besøke og vere på den komande gruppa i god tid før byte.
- Pedagogane har overgangsamtalar når barn bytar avdeling

9.3 Overgangen mellom barnehage og skule

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldra og skulen leggje til rette for at barnet kan få ein trygg og god overgang frå barnehage til skule, og eventuelt til skulefritidsordninga.»

Stord kommune har eigen overgangsplan for overgang mellom barnehage og skule. Denne legg blant anna føringar for den kontakt som skal vere mellom dei ulike arena i forkant av overgang, med delegering av ansvar. Samarbeid med foreldre er og forankra i planen. Utover overgangsplanen jobbar den enkelte barnehage med kontinuerleg

førebuing.

Slik gjer me det:

- I samråd med barnet og føresette leverer barnehagen ei mappe til skulen med informasjon om kva barnet sjølv meiner at skulen og SFO skal få vite.
- Pedagogisk leiar i dialog med føresette informerer korleis barnet fungerer sosialt, barnet si språklege og motoriske utvikling, og andre ting som skulen bør vite som er til det beste for barnet.
- Føresette skriv under på samtykke før mappa vert levert til skulen.
- I mai/juni er det "bli kjent dagar" saman med føresette på skulen.
- Førskulebarna blir kjent med omgrepene «skule» ved å låna Nysæter ungdomskule sin gymsal
- Me har eit mål om å besøka dei lokale skulane i løpet av året.

KAP 10 Barnehagen som pedagogisk verksemد

Barnehagen er ein lærande organisasjon der pedagogisk leiing dannar grunnlag for den kvalitet som skal vere til stades i vårt virke. Gjennom systematisk planlegging, dokumentering og vurdering skal det oppretthaldast ei aktiv og reflektert personalgruppe som er i stadig utvikling og der alle jamleg deltek aktivt i faglege refleksjonar på ulike arena.

10.1 Planlegging

«Planlegging gir personalet grunnlag for å tenkje og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planlegginga skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppa.»

Slik gjer me:

- Kontinuerleg planleggingstid for pedagogiske leiarar
- Årsplan som overordna for innhald og fokus
- Veke-/ månads- og prosjektplanar
- Planar for oppfølging av enkeltbarn
- Jamleg møtearena for forankring av plan og sikring av barnehagen som ein lærande organisasjon

10.2 Vurdering

«Hovudformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får eit tilbod som er i tråd med barnehagelova og rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal byggje på refleksjonar som heile personalgruppa er involvert i. Felles refleksjonar over det pedagogiske arbeidet kan gi personalet eit utgangspunkt for vidare planlegging og gjennomføring.»

Barnehagen vurderer regelmessig det pedagogiske arbeidet.

Slik gjer me:

- Månads- og halvtårvurderinger som bygger på mål, tiltak og kriteria som ligg til grunn i årsplan og andre aktuelle planar. Me nyttar aksjonsforskning som metode.
- Tilrettelegging av møtearena som sikrar at alle tilsette får ta del i barnehagen som ein lærande organisasjon
- Vurdering er med og legg retning for kva fokus som må vere til stades i kompetanseheving
- Kollegarettleiing og refleksjon

- Jamleg vurdering av barnehagen sine arbeidsmåtar
- Me nyttar aksjonsforskning som metode for vurdering av årstema

10.3 Dokumentasjon

«Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagen sitt arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske verksemda.»

Slik gjer me:

- Praksisforteljing
- Systematisk observasjon
- Foto
- Teikning

10.4 Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbodet for barn som treng ekstra støtte

«Barnehagen skal sørge for at barn som treng ekstra støtte, tidleg får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilrettelegginga som er nødvendig for å gi barnet eit inkluderande og likeverdig tilbod.»

Slik gjer me:

- Foreldresamarbeid
- BTI – Betre tverrfagleg innsats
- Tilpassa grupper
- Tilpassa planar

KAP 11 Arbeidsmåtane til barnehagen

«Arbeidsmåtane skal vareta barna sitt behov for omsorg og leik, fremje læring og danning og gi barn høve til å medverke. Personælet skal ta i bruk varierte arbeidsmåtar, og arbeidsmåtane skal tilpassast til enkeltbarn, barnegruppa og lokalmiljøet.»

Slik gjer me:

- Leik
- Prosjektarbeid
- Deling i mindre grupper
- Aktiv bruk av barnehagen sitt nærmiljø
- Tek utgangspunkt i barna sine initiativ
- Tilrettelagte aktivitetar
- Spontane aktivitetar

11.1 Progresjon

«Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehageinnhaldet, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte høve til leik, aktivitetar og læring.»

Slik gjer me:

- Barnehagen har eigne progresjonsplanar
- Planar tek omsyn til barna sine erfaringar, interesser, kunnskapar og ferdigheiter
- Gjev barna meistringsopplevelingar, samstundes med noko å strekkje seg etter

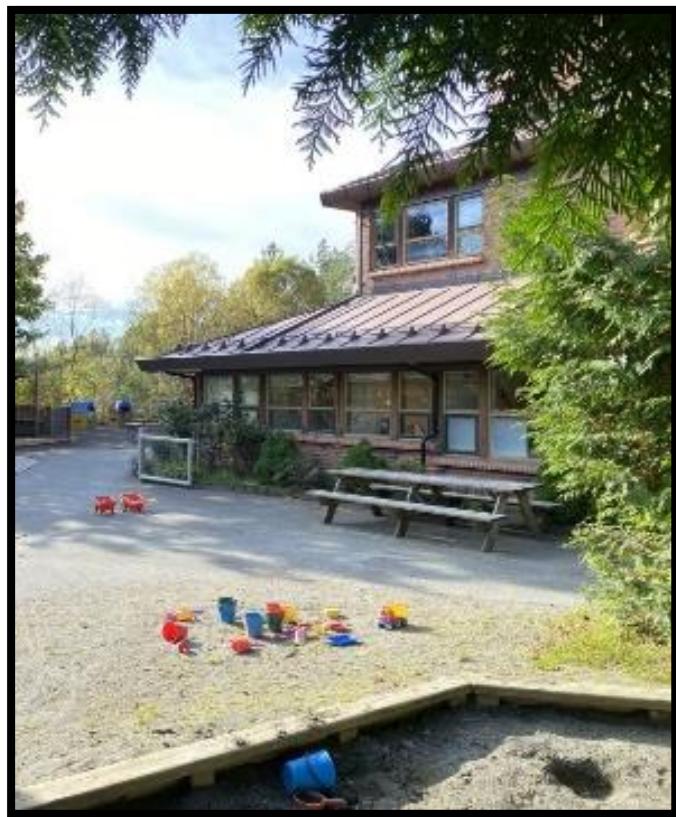
11.2 Digital praksis

«Den digitale praksisen til barnehagen skal bidra til leik, kreativitet og læring. Bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal støtte opp om barna sine læreprosessar og bidra til å oppfylle rammeplanen sine føringar for eit rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.»

Slik gjer me:

- Gjev barna høve til å bruke og utforske ulike digitale verktøy
- Gjev barna kjennskap til ulike måtar å nytte digitale verktøy på
- Bruka av internett for undersøking, undring og ny kunnskap i lag med barna
- Bruka av digitale verktøy for dokumentasjon av prosess og produkt
- Samtale og refleksjon i lag med dei eldste barn om kva det betyr å ta bilet av andre

Sagvåg barnehage avd. Nysæter

telefon: 53403394/48110524

Sagvag.litlabo.barnehage@stord.kommune.no

irene.nilsen.vinje@stord.kommune.no